

Elisabet Lunde  
Chef nämndkontor kultur och fritid  
Elisabet.lunde@ekero.se

Kultur och  
fritidsnämnden

## Biblioteksplan för Ekerö kommun

Dnr KFN14/31

### Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta biblioteksplanen för Ekerö kommun.

### Sammanfattning av ärendet

Enligt bibliotekslagen ska kommunerna anta planer för biblioteksverksamheten. Biblioteksplanen ska tillsammans med bibliotekslag, skollager, läroplaner och nationella styrdokument ge stöd åt biblioteksverksamhetens aktiviteter och utveckling. Planens syfte är att visa på biblioteksverksamhetens inriktning, omfattning och samverkan, skapa beredskap för framtida behov och stimulera till utveckling.

Nämndkontor kultur och fritid har upprättat ett förslag till reviderad biblioteksplan – PM Biblioteksplan för Ekerö kommun. I förslaget till biblioteksplan redovisas vad som kommer att påverka biblioteksverksamheten de närmaste åren såsom befolkningsutveckling, digitalisering, läsvanor, skolbibliotekens utveckling samt demokratiska aspekter. I förslaget redovisas också framtida utvecklingsområden. Förslaget till biblioteksplan har remitterats till barn- och utbildningsnämnden (BUN). I remissvaret från BUN framhålls att planens inriktning är väl i linje med målen för barn- och utbildningsområdet.

### Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2016-02-09  
PM Biblioteksplan för Ekerö kommun 2015-05-18  
BUN § 83 2015-12-08, Svar på förslag till biblioteksplan för Ekerö kommun

### Ärendet

Enligt bibliotekslagen ska kommunerna anta planer för biblioteksverksamheten. Biblioteksplanen ska tillsammans med nationella styrdokument som bibliotekslag,

skollag, läroplaner, barnkonventionen samt övriga lokala planer ge stöd åt biblioteksverksamhetens aktiviteter och utveckling.

Kommunfullmäktige antog 2010 biblioteksplan för Ekerö kommun. Prioriterade områden då var bibliotekets roll i kulturhuset, utveckling av Barnens Eget Bibliotek i Stenhamra, skolbibliotekens verksamhet, utökade öppettider och ökad tillgänglighet genom bl.a. webbibliotek och profilbibliotek.

Uppföljningen av planen visar att omdaning av kulturhuset nu har kommit igång efter viss försening. En mer öppen bibliotekslokal kommer ställa krav på utveckling av biblioteksservice. Barnens eget bibliotek har utvecklats till en populär mötesplats för barn och deras föräldrar och är ett av få ställen som är öppet på söndagar i kommunen. Skolbiblioteken har behållit sin kvalitet genom att samtliga skolor har bemanning av skolbibliotekarier. Däremot kvarstår överenskommelser med skolan vilken roll skolbiblioteken ska ha i respektive skola. I planen angavs att söndagsöppet på biblioteket i Ekerö centrum ska prövas när ekonomin så tillåter. Hösten 2015 har biblioteket i centrum startat med att ha öppet på söndagar mellan 11.00- 15.00.

I planen angavs vidare att ökad tillgänglighet skulle nås bl.a. genom att utreda Ekerö webbibliotek. Detta sjuöppnades under 2014 och har utvecklats vidare under 2015 bl.a. genom att på bibliotekets hemsida lyfta in frågor om historia och kulturmiljöer genom information hämtade från kommunarkivet.

Efter att Barnens Eget och Vikingabiblioteket öppnats som profilbibliotek angav nämnden att även Ekebyhovs slottsbibliotek skulle utvecklas till ett sådant. Gällande verksamhetsplan anger i stället att detta bör utvecklas till ett referensbibliotek. Vidare angavs att butiksbibliotek skulle studeras som ett sätt att bli mer tillgänglig och finnas där "folk finns mest". Som alternativ till detta har biblioteket i stället varit mobila, (Bibliotekscykel) och syns på torget i Ekerö centrum, på badplatser eller andra platser där människor samlats.

Slutsatser av den gamla planen och inför skapandet av den nya är att tidigare inriktning i stort kvarstår men förändringar i omvärlden gör att planen har förtydligats inom ett antal områden. Exempel på förändringar är:

1. Ny bibliotekslag har inneburit ökad tydlighet för vissa prioriterade grupper, bl. a. att främja barn och ungdomars språkutveckling samt stimulera till läsning. Den nya bibliotekslagen har därtill inneburit ett tydligare uppdrag och roll för kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.
2. Undersökningar av barns minskade läsvanor och vikten av högläsning.
3. Omdaning av Stenhamra centrum och bibliotekets roll i detta.
4. Bibliotekens roll för integration

Under 2014 och 2015 har en revidering av planen gjorts i samråd med nämndkontor barn och utbildning, produktion barn och utbildning samt Ekerö kultur och bibliotek.

Även visst samråd har genomförts med produktion skola förskola och ett antal rektorer.

Nämndkontor kultur och fritid har upprättat förslag till reviderad biblioteksplan i PM Biblioteksplan för Ekerö kommun 2015-05-18. I planen redovisas vad som påverkar biblioteksverksamheten de närmaste åren samt förslag på fem fokusområden: mötesplats för många, tillgängliga bibliotek, stimulera kreativa processer i skolan, läsfrämjande åtgärder samt samverkan och delaktighet.

Biblioteksplanen ligger till grund för kultur- och fritidsnämndens och barn- och utbildningsnämndens verksamhetsplaner. Skolbiblioteken är organisatoriskt samordnade med Ekerö bibliotek i en sammanhållen biblioteksorganisation varför både barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden behandlar planen innan den behandlas i kommunstyrelsen och vidare i kommunfullmäktige.

Kultur- och fritidsnämnden har i enlighet med tidigare beslut remitterat förslag till biblioteksplan till barn- och utbildningsnämnden. Barn- och utbildningsnämnden redogör i sitt remissvar att inriktningen är väl i linje med de mål som kommunfullmäktige och barn- och utbildningsnämnden har beslutat om för barn- och utbildningsområdet. I remissvaret framhålls också att inriktningen överensstämmer med det utvecklingsarbete med IKT i skola/förskola som bedrivs med hög prioritet. Remissvaret föranleder därmed inte till någon förändring i förslaget till biblioteksplan.

### **Barnrättsanalys**

Kultur- och fritidsnämnden har beslutat att barnrättsanalyser ska göras inför varje beslut som rör barn i nämnden. Beslut om biblioteksplan rör barns rättighet till information (artikel 12,17), utveckling av sin fulla potential (artikel 6 mfl) och barnets bästa (artikel 3).

Ett av fokusområdena i biblioteksplanen är delaktighet och samverkan. Detta är också en del av barns rättigheter. För att underlätta detta och informera om planens intentioner kommer en populärversion av biblioteksplanen tas fram. Likvärdiga villkor för kommunens skolor avseende tillgång och kompetens till skolbibliotek, liksom utveckling av läsfrämjande åtgärder, ger barn möjlighet till utveckling av sin fulla potential och barnets bästa.

### **Beslutet expedieras till**

Kommunstyrelsen  
Barn- och utbildningsnämnden

Elisabet Lunde  
Chef nämndkontor kultur och fritid